

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет психології, соціальної роботи та спеціальної освіти
Кафедра спеціальної та інклюзивної освіти

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи
_____ (О.Б. Жильцов)
« _____ 2023 р.

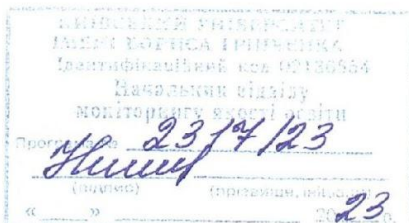

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Оцінювання особливих освітніх потреб у дітей
та консультативний супровід родин та фахівців»

для студентів

спеціальності	016 Спеціальна освіта (шифр і назва спеціальності (тсй))
освітнього рівня	другого (магістерського) рівня (назва освітнього рівня, ОКР)
освітньої програми	016.00.03 Стратегії і практики інклюзивного навчання (шифр і назва освітньої програми)
спеціалізації	(назва спеціалізації)

Київ – 2023

Розробники:

Мартинчук Олена Валеріївна, доктор педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка, гарант освітньої програми «Стратегії і практики інклюзивного навчання»;

Федоренко Оксана Филімонівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка.

Заєркова Наталія Віталіївна, старший викладач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти, керівник Ресурсного центра підтримки інклюзивної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка;

Найда Юлія Михайлівна, старший викладач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка, директор Всеукраїнського Фонду «Кроок за кроком».

Викладачі:

Федоренко Оксана Филімонівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка;

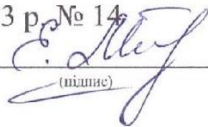
Заєркова Наталія Віталіївна, старший викладач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти, керівник Ресурсного центра підтримки інклюзивної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка;

Найда Юлія Михайлівна, старший викладач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка, директор Всеукраїнського Фонду «Кроок за кроком».

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри спеціальної та інклюзивної освіти

Протокол від 28.08.2023 р. № 14

Завідувач кафедри _____ (Олена МАРТИНЧУК)

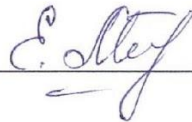

(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми (керівником освітньої програми «Стратегії і практики інклюзивного навчання»)

(назва освітньої програми)

28.08.2023 р.

Керівник освітньої програми _____ (Олена МАРТИНЧУК)

Робочу програму перевірено

01.09. 2023 р.

Заступник директора/декана _____ (Роман ПАВЛЮК)

(підпис)

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р. Протокол №__
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р. Протокол №__
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р. Протокол №__
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р. Протокол №__
(підпис) (ПІБ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	4/120	
Курс	-	1
Семестр	-	2
Обсяг кредитів	-	4
Обсяг годин, в тому числі:	-	120
Аудиторні	-	16
Модульний контроль	-	-
Семестровий контроль	-	-
Самостійна робота	-	104
Форма семестрового контролю	-	Екзамен

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: сформулювати компетентності фахівця зі спеціальної освіти у сфері планування та організації процесу оцінювання розвитку дитини, що передбачає розуміння концептуальних та методологічних положень, які складають основу організації процесу оцінювання, та володіння конкретними методиками і технологіями оцінювання освітніх потреб та розвитку дитини, які можуть бути застосовані у закладі освіти та інклюзивно-ресурсному центрі.

Завдання:

Відповідно до освітньо-професійної програми 016.00.03 Стратегії і практики інклюзивного навчання зі спеціальності 016 Спеціальна освіта для другого (магістерського) рівня вищої освіти

– *сформулювати загальні компетентності:*

ЗК1. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК2. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК3. Здатність працювати в команді.

- ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК5. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- ЗК7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.
- ЗК9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

– *формуванню фахові компетентності:*

- СК1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем спеціальної та інклюзивної освіти.
 - СК3. Здатність здійснювати діагностико-аналітичну, корекційно-розвивальну, консультативну діяльність з урахуванням особливих освітніх потреб здобувачів.
 - СК4. Здатність ефективно взаємодіяти з батьками, колегами, іншими фахівцями у процесі психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами на засадах партнерства.
 - СК5. Здатність приймати ефективні рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.
 - СК6. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності, приймати рішення та продовжувати навчання та/або підвищення професійної кваліфікації відповідно до наявних потреб і запитів.
 - СК7. Здатність до організації освітнього процесу у спеціальних закладах дошкільної і загальної середньої освіти з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій.
 - СК8. Здатність до організації процесу навчання, виховання й розвитку дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного освітнього середовища.
 - СК9. Здатність до організації безпечного і здоров'язбережувального освітнього середовища, у тому числі інклюзивного освітнього середовища.
 - СКу11. Здатність до організації, впровадження та моніторингу інклюзивного навчання осіб з особливими освітніми потребами.
 - СКу12. Здатність координувати діяльність команди психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами.
- *забезпечувати набуття практичних навичок при формуванні компетентностей в Центрі практичної підготовки «Центр інклюзивної освіти».*

3. Результати навчання за дисципліною

- РН4. Добирати та застосовувати ефективні методики комплексного оцінювання розвитку дітей, рефлексувати та критично аналізувати достовірність одержаних результатів оцінювання, визначати на основі їх інтерпретації особливі освітні потреби дітей та рівень освітньої підтримки.
- РН5. Аргументувати, планувати та надавати психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги (допомогу) відповідно до рівня функціонування, обмеження життєдіяльності та розвитку дитини з особливими освітніми потребами, забезпечувати ефективність власних дій.

РН6. Встановлювати ефективну взаємодію з батьками, колегами, фахівцями, різними соціальними інституціями з метою забезпечення якості спеціальної та інклюзивної освіти на засадах партнерства.

РН8. Приймати ефективні рішення з питань спеціальної та інклюзивної освіти, у тому числі у складних і непередбачуваних умовах; прогнозувати їх розвиток; визначати фактори, що впливають на досягнення поставлених цілей, зокрема, вимоги споживачів; аналізувати і порівнювати альтернативи; оцінювати ризики та імовірні наслідки рішень.

РН9. Вільно спілкуватись усно і письмово українською та іноземною мовами при обговоренні професійних питань, досліджень та інновацій у сфері спеціальної та інклюзивної освіти.

РН10. Відшукувати необхідні дані в науковій літературі, базах даних та інших джерелах, аналізувати та оцінювати ці дані.

РНy15. Організувати й впроваджувати якісне інклюзивне навчання дітей з особливими освітніми потребами та здійснювати моніторинг його успішності.

РНy16. Координувати діяльність фахівців міждисциплінарної команди психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами задля забезпечення їхньої ефективної підтримки в інклюзивному освітньому середовищі.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для заочної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	У с ь о г о	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Сам ості йна
		Л ек ці ї	С е мі на р и	П ра кт и ч ні	Л аб ор ат ор ні	Ін д ив ід уа ль ні	
Змістовий модуль I Оцінювання особливих освітніх потреб та розвитку дитини в Інклюзивно-ресурсному центрі							
<i>Модуль 1. Оцінювання розвитку дитини в Інклюзивно-ресурсному центрі: концептуальні підходи</i>							
Тема 1. Методичні аспекти оцінювання розвитку дитини та здійснення консультування фахівців та батьків	30	2	2				26
<i>Модуль 2. Методики і технології оцінювання освітніх потреб та розвитку дитини в Інклюзивно-ресурсному центрі</i>							
Тема 2. Методичний інструментарій оцінювання розвитку дитини: визначення компетенцій, потреб дитини та надання рекомендацій фахівцям та батькам	30	2	2				26
Разом	60	4	4				52
Змістовий модуль II Оцінювання особливих освітніх потреб та розвитку дитини в закладах освіти							
<i>Модуль 3. Оцінювання розвитку дитини у закладах освіти: концептуальні підходи</i>							
Тема 3. Психолого-педагогічні аспекти оцінювання учнів з особливими освітніми потребами у закладах освіти	30	2	2				26

<i>Модуль 4. Методики і технології оцінювання освітніх потреб та розвитку дитини в закладах освіти</i>							
Тема 4. Методичний інструментарій оцінювання освітніх потреб та розвитку дитини в закладах освіти	30	2	2				26
Разом	60	4	4				52
Усього	120	8	8				104

5. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I ОЦІНЮВАННЯ ОСОБЛИВИХ ОСВІТНІХ ПОТРЕБ ТА РОЗВИТКУ ДИТИНИ В ІНКЛЮЗИВНО-РЕСУРСНОМУ ЦЕНТРІ

Модуль I.

Оцінювання розвитку дитини в Інклюзивно-ресурсному центрі: концептуальні підходи

Лекція 1. Методичні аспекти оцінювання розвитку дитини та здійснення консультування фахівців та батьків

Інклюзивно-ресурсний центр як установа для проведення комплексного психолого-педагогічного оцінювання розвитку дітей та забезпечення їх системного кваліфікованого супроводу. Концептуальна модель використання МКФ у процесі оцінювання розвитку дитини. Особливості та алгоритм проведення комплексного психолого-педагогічного оцінювання розвитку дитини та визначення особливих освітніх потреб в Інклюзивно-ресурсному центрі. Збір та систематизація результатів оцінювання. Використання результатів оцінювання. Категорії освітніх труднощів. Рівні підтримки в освітньому процесі. Консультативний супровід фахівців та батьків щодо результатів комплексного оцінювання.

Основні поняття теми: Інклюзивно-ресурсний центр (ІРЦ); особливі освітні потреби, оцінювання, комплексне оцінювання, алгоритм проведення комплексного оцінювання в ІРЦ, консультативний супровід.

Рекомендовані джерела:

Основна [1, 2, 4, 5]

Додаткова [4, 8, 11, 14, 15, 20, 22, 28]

Модуль 2.

Методики і технології оцінювання освітніх потреб та розвитку дитини в Інклюзивно-ресурсному центрі

Лекція 2. Методичний інструментарій оцінювання розвитку дитини: визначення компетенцій, потреб дитини та надання рекомендацій фахівцям та батькам.

Типи оцінювання розвитку дитини: первинне і комплексне. Види оцінювання в Інклюзивно-ресурсному центрі: психологічне, педагогічне, логопедичне, соціальне, оцінювання фізичного розвитку. Критерії оцінювання розвитку дитини. Методики та технології оцінювання розвитку дитини (Leiter-3, Wisc-4, Conners-3, PEP-3 та ін.). Особливості застосування діагностичного інструментарію для визначення особливих освітніх потреб. Деонтологічні норми під час оцінювання.

Основні поняття теми: типи та види оцінювання, критерії оцінювання, методики і технології оцінювання.

Рекомендовані джерела:

Основна [1, 2, 5]

Додаткова [8, 9, 14, 20, 22]

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II ОЦІНЮВАННЯ ОСОБЛИВИХ ОСВІТНІХ ПОТРЕБ ТА РОЗВИТКУ ДИТИНИ В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ

Модуль 3.

Оцінювання розвитку дитини у закладах освіти: концептуальні підходи

Лекція 3. Психолого-педагогічні аспекти оцінювання учнів з особливими освітніми потребами у закладах освіти.

Оцінка та оцінювання як інструменти педагога. Поняття “оцінювання для навчання” та “оцінювання навчання”. Основні завдання та функції оцінювання навчання учнів з особливими освітніми потребами. Особливості оцінювання в умовах інклюзивного навчання. Методи реалізації формульованого оцінювання. Підсумкове оцінювання результатів навчання учнів з особливими освітніми потребами. Роль адаптацій та модифікацій під час оцінювання. Портфоліо учня як інструмент оцінювання.

Оцінювання особливих освітніх потреб дітей. Оцінювання для виявлення сильних сторін учнів та учениць. Роль батьків у процесі оцінювання.

Основні поняття теми: оцінювання у закладі освіти, оцінювання для навчання, оцінювання навчання, формульоване оцінювання, адаптації та модифікації під час оцінювання, спостереження, портфоліо, освітні труднощі.

Рекомендовані джерела:

Основна [3; 6]

Додаткова [1, 3, 10, 11, 12; 13; 16-21; 24-25; 27-35]

Модуль 4.

Методики і технології оцінювання освітніх потреб та розвитку дитини в закладах освіти

Лекція 4. Методичний інструментарій оцінювання освітніх потреб та розвитку дитини в закладах освіти

Алгоритм визначення освітніх труднощів, причин їх виникнення в учнів у закладах загальної середньої освіти. Роль команди супроводу в оцінюванні. Техніки та інструменти для ефективного спостереження і оцінки процесу розвитку дітей. Взаємозв'язок спостереження й оцінювання освітніх потреб та розвитку дитини в закладах освіти. Синхронізація оцінювання та розроблення (коригування) індивідуальної програми розвитку та індивідуального навчального плану.

Наставництво як інструмент для оцінювання освітніх потреб та розвитку дитини в закладах освіти. Особливості консультативного супроводу родин та фахівців у закладі освіти.

Основні поняття теми: освітні труднощі, оцінювання особливих освітніх потреб, коригування ІПР, спостереження, наставництво.

Рекомендовані джерела:

Основна [3; 6]

Додаткова [1, 3, 10, 11, 12; 13; 16-21; 24-25; 27-35]

6. Контроль навчальних досягнень

6.1.2 Для заочної форми навчання

Змістовий модуль І.

Оцінювання особливих освітніх потреб та розвитку дитини в Інтегровано-ресурсному центрі

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1. Оцінювання розвитку дитини в Інтегровано-ресурсному центрі: концептуальні підходи		Модуль 2. Методики і технології оцінювання освітніх потреб та розвитку дитини і Інтегровано-ресурсному центрі	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	1	1	1	1
Відвідування семінарських занять	1	1	1	1	1
Відвідування практичних	1	-	-	-	-

заняць					
Робота на семінарському занятті	10	1	10	1	10
Робота на практичному занятті	10	-	-	-	-
Виконання завдань для самостійної роботи	5	4	20	4	20
Разом		-	32	-	32

Максимальна кількість балів: 64
Розрахунок коефіцієнта: $k=64/100=0,64$

Змістовий модуль II.
Оцінювання особливих освітніх потреб та розвитку дитини
в закладах освіти

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 3. Оцінювання розвитку дитини у закладах освіти: концептуальні підходи		Модуль 4. Методики і технології оцінювання освітніх потреб та розвитку дитини і Інклюзивно-ресурсному центрі	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	1	1	1	1
Відвідування семінарських занять	1	1	1	1	1
Відвідування практичних занять	1	-	-	-	-
Робота на семінарському занятті	10	1	10	1	10
Робота на практичному занятті	10	-	-	-	-

Виконання завдань для самостійної роботи	5	4	20	4	20
Разом		-	32	-	32

Максимальна кількість балів: 64
Розрахунок коефіцієнта: $k=64/100=0,64$

6.1. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I ОЦІНЮВАННЯ ОСОБЛИВИХ ОСВІТНІХ ПОТРЕБ ТА РОЗВИТКУ ДИТИНИ В ІНКЛЮЗИВНО-РЕСУРСНОМУ ЦЕНТРІ

Модуль I.

Оцінювання розвитку дитини в Інклюзивно-ресурсному центрі: концептуальні підходи

Тема 1. Методичні аспекти оцінювання розвитку дитини та здійснення консультування фахівців та батьків (26 год. для заоч. форми навчання).

Завдання 1 (6 год): проаналізуйте складові Міжнародної класифікації функціонування та зробіть опис компонентів (Функції та Структури організму/Активність та Участь/Фактори навколишнього середовища/Особистісні фактори) у контексті комплексного оцінювання розвитку дитини в ІРЦ та визначення особливих освітніх потреб.

Під час виконання завдання опрацюйте такі джерела:

1. https://www.unicef.org/ukraine/media/1461/file/ICF_webinar_booklet.pdf Визначення та класифікація інвалідності / Супровідний технічний буклет. Дитячий фонд Організації Об'єднаних Націй (ЮНІСЕФ), 2014 р. URL: https://www.unicef.org/ukraine/media/1461/file/ICF_webinar_booklet.pdf

2. https://uapt.org.ua/wp-content/uploads/docs/5210-preklad_mkf_dorosla_v_docx.pdf Міжнародна класифікація функціонування, обмеження життєдіяльності і здоров'я. URL: https://uapt.org.ua/wp-content/uploads/docs/5210-preklad_mkf_dorosla_v_docx.pdf

Форма подання: у вигляді таблиці або ментальної карти.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Ниже стандартів
Відповідність завданню та глибина змісту	Таблиця/ментальна карта демонструє здатність глибоко аналізувати	Надана таблиця/ментальна карта демонструє здатність аналізувати	Надана таблиця/ментальна карта у недостатньому обсязі відповідає завданню	Надана таблиця/ментальна карта демонструє недбале й поверхневе

	порівнювати, упорядковувати та представляти інформацію.	та порівнювати інформацію.	аналізу та порівнянню матеріалу.	опрацювання матеріалу.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Структурні елементи	Усі структурні елементи чітко і логічно описані з усіма відповідними деталями.	Усі структурні елементи описані з відповідними деталями.	Більшість структурних елементів представлено.	Структурні елементи не описані або більшість з них не має достатньої деталізації.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Дотримання дедлайна	Робота подана відповідно до зазначеного дедлайна.		Робота подана із запізненням до 24 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням більше ніж 24 години від зазначеного часу.
<i>Бали</i>	1		0,5	0
Всього	5 балів			

Завдання 2 (6 год): розробіть алгоритм проведення комплексного оцінювання розвитку дитини від першого візиту в ІРЦ до отримання висновку про комплексне оцінювання батьками або законними представниками дитини. Опишіть кожну зі складових цього процесу у розрізі консультативної підтримки батьків.

Під час виконання завдання опрацюйте такі джерела:

1. Методичні рекомендації для Інклюзивно-ресурсних центрів щодо визначення категорій (типології) освітніх труднощів у осіб з ООП та рівнів підтримки в освітньому процесі / Укл. Прохоренко Л.І., Ярмола Н.А., Набоченко О.О. та ін. Інститут спеціальної педагогіки та психології імені Миколи Ярмаченка, 2021. 200 с. URL : https://ispukr.org.ua/?page_id=8429

2. Про затвердження Положення про інклюзивно-ресурсний центр / Постанова КМУ від 12 липня 2017 р. № 545 URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/545-2017-п#Text>

Форма подання: у вигляді таблиці, ментальної карти.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Ниже стандартів
Відповідність завданню та глибина змісту	Таблиця/ментальна карта демонструє здатність глибоко аналізувати порівнювати, упорядковувати та представляти інформацію.	Надана таблиця/ментальна карта демонструє здатність аналізувати та порівнювати інформацію.	Надана таблиця/ментальна карта у недостатньому обсязі відповідає завданню аналізу та порівнянню матеріалу.	Надана таблиця/ментальна карта демонструє недбале й поверхневе опрацювання матеріалу.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Структурні елементи	Усі структурні елементи чітко і логічно описані з усіма відповідними деталями.	Усі структурні елементи описані з відповідними деталями.	Більшість структурних елементів представлено.	Структурні елементи не описані або більшість з них не

				має достатньої деталізації.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Дотримання дедлайна	Робота подана відповідно до зазначеного дедлайна.		Робота подана із запізненням до 24 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням більше ніж 24 години від зазначеного часу.
<i>Бали</i>	1		0,5	0
Всього	5 балів			

Завдання 3 (8 год): ознайомтеся з міжнародним та українським досвідом у формулюванні опису сфер розвитку дитини; представте порівняльний аналіз за визначеними напрямками: компетенції, потреби, рекомендації; опишіть зміст вищезазначених напрямів у розрізі консультативної підтримки команди психолого-педагогічного супроводу закладу освіти.

Під час виконання завдання опрацюйте такі джерела:

1. [Литовченко С. Поради щодо заповнення висновку ІРЦ. Потреби в адаптації, модифікації програм навчальних предметів. URL : <https://lib.iitta.gov.ua/732853/1/Поради%20щодо%20заповнення%20висновку%20ІРЦ.%20Потреби%20в%20адаптації,%20моdifікації%20програм%20навчальних%20предметів.pdf>](https://lib.iitta.gov.ua/732853/1/Поради%20щодо%20заповнення%20висновку%20ІРЦ.%20Потреби%20в%20адаптації,%20моdifікації%20програм%20навчальних%20предметів.pdf)

2. S. Sunay Yildirim Doğru and Gökhan Kayili. Impact of inclusive education received in early childhood on school readiness: a case study. International Journal of Multidisciplinary Thought. 2012. № 2(2): С. 307–315. URL : https://www.researchgate.net/publication/267094442_Impact_of_Inclusive_Education_Received_in_Early_Childhood_on_School_Readiness_A_Case_Study

Форма подання: структурований текст.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Ниже стандартів
Відповідність завданню та глибина змісту	Текст демонструє здатність глибоко аналізувати порівнювати, упорядковувати та представляти інформацію.	Текст демонструє здатність аналізувати та порівнювати інформацію.	У недостатньому обсязі відповідає завданню аналізу та порівнянню матеріалу.	Наданий текст демонструє недбале й поверхневе опрацювання матеріалу.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Структурні елементи	Усі структурні елементи чітко і логічно описані з усіма відповідними деталями.	Усі структурні елементи описані з відповідними деталями.	Більшість структурних елементів представлено.	Структурні елементи не описані або більшість з них не має достатньої деталізації.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Дотримання дедлайна	Робота подана відповідно до зазначеного дедлайна.		Робота подана із запізненням до 24 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням більше ніж 24

			години від зазначеного часу.
<i>Бали</i>	1	0,5	0
Всього	5 балів		

Завдання 4 (6 год): проаналізуйте існуючий алгоритм проведення повторного комплексного оцінювання розвитку дитини та наведіть 4-5 прикладів, у разі яких є потреба у проведенні повторного оцінювання, з наданням рекомендацій фахівцям та батькам щодо його проведення.

Під час виконання завдання опрацюйте такі джерела:

1. Методичні рекомендації для Інклюзивно-ресурсних центрів щодо визначення категорій (типології) освітніх труднощів у осіб з ООП та рівнів підтримки в освітньому процесі / Укл. Прохоренко Л.І., Ярмола Н.А., Набоченко О.О. та ін. Інститут спеціальної педагогіки та психології імені Миколи Ярмаченка, 2021. 200 с. URL : https://ispukr.org.ua/?page_id=8429

2. Організаційно-методичні засади діяльності інклюзивно-ресурсних центрів: навчально методичний посібник / За заг. ред. М.А. Порошенко та ін. Київ, 2018. 252 с. URL : https://mon.gov.ua/storage/app/media/inkluzyvne-navchannya/posibniki/Inclusive_study_Sep17.pdf

Форма подання: у вигляді таблиці, ментальної карти.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Ниже стандартів
Відповідність завданню та глибина змісту	Текст демонструє здатність глибоко аналізувати порівнювати, упорядковувати та представляти інформацію.	Текст демонструє здатність аналізувати та порівнювати інформацію.	У недостатньому обсязі відповідає завданню аналізу та порівнянню матеріалу.	Наданий текст демонструє недбале й поверхневе опрацювання матеріалу.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Структурні елементи	Усі структурні елементи чітко і логічно описані з усіма відповідними деталями.	Усі структурні елементи описані з відповідними деталями.	Більшість структурних елементів представлено.	Структурні елементи не описані або більшість з них не має достатньої деталізації.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Дотримання дедлайна	Робота подана відповідно до зазначеного дедлайна.		Робота подана із запізненням до 24 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням більше ніж 24 години від зазначеного часу.
<i>Бали</i>	1		0,5	0
Всього	5 балів			

Модуль 2.

Методики і технології оцінювання освітніх потреб та розвитку дитини в Інклюзивно-ресурсному центрі

Тема 2. Методичний інструментарій оцінювання розвитку дитини: визначення компетенцій, потреб дитини та надання рекомендацій фахівцям та батькам (26 год. для заоч. форми навчання).

Завдання 1 (6 год): проаналізуйте та сформулюйте 4-5 можливостей та 2-3 обмеження наявного діагностичного інструментарію щодо вивчення сфер розвитку та визначення категорій (типології) освітніх труднощів у осіб з ООП.

Під час виконання завдання опрацюйте такі джерела:

1. Організаційно-методичні засади діяльності інклюзивно-ресурсних центрів: навчально методичний посібник / За заг. ред. М.А. Порошенко та ін. Київ, 2018. 252 с. URL : https://mon.gov.ua/storage/app/media/inkluzyvne-navchannya/posibniki/Inclusive_study_Sep17.pdf

Форма подання: у вигляді структурованого тексту.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Відповідність завданню та глибина змісту	Текст демонструє здатність глибоко аналізувати порівнювати, упорядковувати та представляти інформацію.	Текст демонструє здатність аналізувати та порівнювати інформацію.	У недостатньому обсязі відповідає завданню аналізу та порівнянню матеріалу.	Наданий текст демонструє недбале й поверхневе опрацювання матеріалу.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0,5
Узагальнення	Студент/ка чітко та правильно робить узагальнення.	Студент/ка загалом правильно робить узагальнення.	Студент/ка не достатньо правильно робить узагальнення.	Студент/ка має значні труднощі щодо узагальнення інформації.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0,5
Дотримання дедлайна	Робота подана відповідно до зазначеного дедлайна.		Робота подана із запізненням до 24 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням більше ніж 24 години від зазначеного часу.
<i>Бали</i>	1		0,5	0
Всього	5 балів			

Завдання 2 (7 год): проаналізуйте наявний діагностичний інструментарій щодо вивчення та визначення інтелектуальних типів труднощів, які існують у міжнародній та українській практиці; самостійно здійсніть добірку 3-4 методик/інструментів та опишіть кожну з них (опис, хід проведення, дидактичний матеріал).

Форма подання: структурований текст.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Відповідність завданню та глибина змісту	Текст демонструє здатність глибоко аналізувати	Текст демонструє здатність аналізувати	У недостатньому обсязі відповідає завданню аналізу та	Наданий текст демонструє недбале й

	порівнювати, упорядковувати та представляти інформацію.	та порівнювати інформацію.	порівнянню матеріалу.	поверхнєве опрацювання матеріалу.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Узагальнення	Студент/ка чітко та правильно робить узагальнення.	Студент/ка загалом правильно робить узагальнення.	Студент/ка не достатньо правильно робить узагальнення.	Студент/ка має значні труднощі щодо узагальнення інформації.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Термінологічна та орфографічна грамотність	Терміни та поняття вжито грамотно, відсутність помилок.		Допущено незначні помилки.	Наявність термінологічної невідповідності та/або орфографічних помилок.
<i>Бали</i>	1		0,5	0
Дотримання дедлайна	Робота подана відповідно до зазначеного дедлайна.		Робота подана із запізненням до 24 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням більше ніж 24 години від зазначеного часу.
<i>Бали</i>	1		0,5	0
Всього	5 балів			

Завдання 3 (7 год): проаналізуйте наявний діагностичний інструментарій щодо вивчення та визначення функціональних (сенсорних, мовленнєвих, моторних) типів труднощів, які існують у міжнародній та українській практиці; самостійно здійсніть добірку 3-4 методик/інструментів та опишіть кожну з них (опис, хід проведення, дидактичний матеріал).

Форма подання: структурований текст.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Відповідність завданню та глибина змісту	Текст демонструє здатність глибоко аналізувати порівнювати, упорядковувати та представляти інформацію.	Текст демонструє здатність аналізувати та порівнювати інформацію.	У недостатньому обсязі відповідає завданню аналізу та порівнянню матеріалу.	Наданий текст демонструє недбале й поверхнєве опрацювання матеріалу.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Узагальнення	Студент/ка чітко та правильно робить узагальнення.	Студент/ка загалом правильно робить узагальнення.	Студент/ка не достатньо правильно робить узагальнення.	Студент/ка має значні труднощі щодо узагальнення інформації.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Термінологічна та орфографічна грамотність	Терміни та поняття вжито грамотно, відсутність помилок.		Допущено незначні помилки.	Наявність термінологічної невідповідності та/або

			орфографічних помилок.
<i>Бали</i>	1	0,5	0
Дотримання дедлайна	Робота подана відповідно до зазначеного дедлайна.	Робота подана із запізненням до 24 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням більше ніж 24 години від зазначеного часу.
<i>Бали</i>	1	0,5	0
Всього	5 балів		

Завдання 4 (6 год): проаналізуйте наявний діагностичний інструментарій щодо вивчення та визначення соціоадаптаційних/соціокультурних типів труднощів, які існують у міжнародній та українській практиці; самостійно здійсніть добірку 3-4 методик/інструментів та опишіть кожну з них (опис, хід проведення, дидактичний матеріал).

Форма подання: структурований текст.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Відповідність завданню та глибина змісту	Текст демонструє здатність глибоко аналізувати порівнювати, упорядковувати та представляти інформацію.	Текст демонструє здатність аналізувати та порівнювати інформацію.	У недостатньому обсязі відповідає завданню аналізу та порівнянню матеріалу.	Наданий текст демонструє недбале й поверхневе опрацювання матеріалу.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Узагальнення	Студент/ка чітко та правильно робить узагальнення.	Студент/ка загалом правильно робить узагальнення.	Студент/ка не достатньо правильно робить узагальнення.	Студент/ка має значні труднощі щодо узагальнення інформації.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Термінологічна та орфографічна грамотність	Терміни та поняття вжито грамотно, відсутність помилок.		Допущено незначні помилки.	Наявність термінологічної невідповідності та/або орфографічних помилок.
<i>Бали</i>	1		0,5	0
Дотримання дедлайна	Робота подана відповідно до зазначеного дедлайна.		Робота подана із запізненням до 24 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням більше ніж 24 години від зазначеного часу.
<i>Бали</i>	1		0,5	0
Всього	5 балів			

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II
ОЦІНЮВАННЯ ОСОБЛИВИХ ОСВІТНИХ ПОТРЕБ ТА РОЗВИТКУ
ДИТИНИ В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ

Модуль 3.

Оцінювання розвитку дитини у закладах освіти: концептуальні підходи

Тема 3. Психолого-педагогічні аспекти оцінювання учнів з особливими освітніми потребами у закладах освіти (26 год. для заоч. форми навчання)

Завдання 1 (6 год): ознайомтесь з методичними рекомендаціями щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти; оберіть категорію учнів з особливими освітніми потребами та опишіть специфіку характеристики рівня результатів навчання обраної категорії учнів (див. Додаток 1 до методичних рекомендацій).

Під час виконання завдання опрацюйте джерело:

1. Методичні рекомендації щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти / Наказ МОН України від 13.07.2021 № 813. URL :

<https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-metodichnih-rekomendacij-shodo-ocinyuvannya-rezultativ-navchannya-uchniv-1-4-klasiv-zakladiv-zagalnoyi-serednoyi-osviti>

Форма подання: структурований текст.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Відповідність завданню та глибина змісту	Текст демонструє здатність глибоко аналізувати порівнювати, упорядковувати та представляти інформацію.	Текст демонструє здатність аналізувати та порівнювати інформацію.	У недостатньому обсязі відповідає завданню аналізу та порівнянню матеріалу.	Наданий текст демонструє недбале й поверхневе опрацювання матеріалу.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Структурні елементи	Усі структурні елементи чітко і логічно описані з усіма відповідними деталями.	Усі структурні елементи описані з відповідними деталями.	Більшість структурних елементів представлено.	Структурні елементи не описані або більшість з них не має достатньої деталізації.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Термінологічна та орфографічна грамотність	Терміни та поняття вжито грамотно, відсутність помилок.		Допущено незначні помилки.	Наявність термінологічної невідповідності та/або орфографічних помилок.
<i>Бали</i>	1		0,5	0
Дотримання дедлайна	Робота подана відповідно до зазначеного дедлайна.		Робота подана із запізненням до 24 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням більше ніж 24 години від зазначеного часу.

<i>Бали</i>	1	0,5	0
Всього	5 балів		

Завдання 2 (7 год): ознайомтеся з критеріями оцінювання навчальних досягнень учнів початкових класів з порушеннями інтелектуального розвитку та представте аналіз за визначеними напрямками: компетенції вчителів та потреби для проведення оцінювання, виклики й короткі рекомендації.

Під час виконання завдання опрацюйте джерело:

1. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів початкових класів з порушеннями інтелектуального розвитку: навчально-методичний посібник / авт.: Чеботарьова О.В., Трикоз С.В., Блеч Г.О., Гладченко І.В., Бобренко І.В., Королько Н.І., Дмитрієва І.В., Остапенко Л.І., Тарновська Л.І., Гломозда І.В., Чухліб О.А., Стрілець Л.В. К.: ІСПП імені Миколи Ярмаченка НАПН України, 2020. 90 с. URL : <https://ispukr.org.ua/?p=6163>

Форма подання: структурований текст.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Відповідність завданню та глибина змісту	Текст демонструє здатність глибоко аналізувати порівнювати, упорядковувати та представляти інформацію.	Текст демонструє здатність аналізувати та порівнювати інформацію.	У недостатньому обсязі відповідає завданню аналізу та порівнянню матеріалу.	Наданий текст демонструє недбале й поверхневе опрацювання матеріалу.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Структурні елементи	Усі структурні елементи чітко і логічно описані з усіма відповідними деталями.	Усі структурні елементи описані з відповідними деталями.	Більшість структурних елементів представлено.	Структурні елементи не описані або більшість з них не має достатньої деталізації.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Термінологічна та орфографічна грамотність	Терміни та поняття вжито грамотно, відсутність помилок.		Допущено незначні помилки.	Наявність термінологічної невідповідності та/або орфографічних помилок.
<i>Бали</i>	1		0,5	0
Дотримання дедлайна	Робота подана відповідно до зазначеного дедлайна.		Робота подана із запізненням до 24 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням більше ніж 24 години від зазначеного часу.
<i>Бали</i>	1		0,5	0
Всього	5 балів			

Завдання 3 (7 год): ознайомтеся з результатами оцінювання та індивідуальною програмою розвитку учня, наданими викладачем в ЕНК; синхронізуйте результати оцінювання з індивідуальною програмою розвитку.

Форма подання: структурований текст.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Відповідність завданню та глибина змісту	Текст демонструє здатність глибоко аналізувати порівнювати, упорядковувати та представляти інформацію.	Текст демонструє здатність аналізувати та порівнювати інформацію.	У недостатньому обсязі відповідає завданню аналізу та порівнянню матеріалу.	Наданий текст демонструє недбале й поверхневе опрацювання матеріалу.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Узагальнення	Студент/ка чітко та правильно робить узагальнення.	Студент/ка загалом правильно робить узагальнення.	Студент/ка не достатньо правильно робить узагальнення.	Студент/ка має значні труднощі щодо узагальнення інформації.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Дотримання дедлайна	Робота подана відповідно до зазначеного дедлайна.		Робота подана із запізненням до 24 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням більше ніж 24 години від зазначеного часу.
<i>Бали</i>	1		0,5	0
Всього	5 балів			

Завдання 4 (6 год): проаналізуйте діалог команди супроводу (посилання на діалог подано в ЕНК) з батьками учня з особливими освітніми потребами у розрізі наріжних каменів щодо процесів оцінювання та надайте рекомендації для покращення комунікації.

Форма подання: структурований текст.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Відповідність завданню та глибина змісту	Текст демонструє здатність глибоко аналізувати порівнювати, упорядковувати та представляти інформацію.	Текст демонструє здатність аналізувати та порівнювати інформацію.	У недостатньому обсязі відповідає завданню аналізу та порівнянню матеріалу.	Наданий текст демонструє недбале й поверхневе опрацювання матеріалу.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Узагальнення	Студент/ка чітко та правильно робить узагальнення.	Студент/ка загалом правильно робить узагальнення.	Студент/ка не достатньо правильно робить узагальнення.	Студент/ка має значні труднощі щодо узагальнення інформації.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Дотримання дедлайна	Робота подана відповідно до зазначеного дедлайна.		Робота подана із запізненням до 24 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням більше ніж 24 години від зазначеного часу.
<i>Бали</i>	1		0,5	0

			години від зазначеного часу.
<i>Бали</i>	1	0,5	0
Всього	5 балів		

Модуль 4.

Методики і технології оцінювання освітніх потреб та розвитку дитини в закладах освіти

Тема 4. Методичний інструментарій оцінювання освітніх потреб та розвитку дитини в закладах освіти (26 год. для заоч. форми навчання)

Завдання 1 (6 год): проаналізуйте та сформулюйте 3-5 особливостей та 2-3 виклики для застосування діагностичного, формувального та проміжного оцінювання з метою вивчення сфер розвитку та визначення особливих освітніх потреб у дітей в умовах інклюзивного навчання.

Під час виконання завдання опрацюйте джерело:

1. Навчання дітей із порушеннями слуху : навчально-методичний посібник / С. В.Кульбіда та ін. Харків : Вид-во «Ранок», 2019. 216 с. URL : https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/31330/1/O_Fedorenko_NDPS_KSIO.pdf

Форма подання: структурований текст.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Відповідність завданню та глибина змісту	Таблиця демонструє здатність глибоко аналізувати порівнювати, упорядковувати та представляти інформацію.	Надана таблиця демонструє здатність аналізувати та порівнювати інформацію.	Надана таблиця у недостатньому обсязі відповідає завданню аналізу та порівнянню матеріалу.	Надана таблиця демонструє недбале й поверхневе опрацювання матеріалу.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Структурні елементи	Усі структурні елементи чітко і логічно описані з усіма відповідними деталями.	Усі структурні елементи описані з відповідними деталями.	Більшість структурних елементів представлено.	Структурні елементи не описані або більшість з них не має достатньої деталізації.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Дотримання дедлайна	Робота подана відповідно до зазначеного дедлайна.		Робота подана із запізненням до 24 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням більше ніж 24 години від зазначеного часу.
<i>Бали</i>	1		0,5	0
Всього	5 балів			

Завдання 2 (6 год): проаналізуйте відео, подане в ЕНК, та зафіксуйте результати спостереження за учнем з особливими освітніми потребами під

час уроку; сформулюйте 4-5 особливостей та 2-3 виклики у розрізі рекомендацій для педагогічних працівників.

Форма подання: структурований текст.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Відповідність завданню та глибина змісту	Текст демонструє здатність глибоко аналізувати порівнювати, упорядковувати та представляти інформацію.	Текст демонструє здатність аналізувати та порівнювати інформацію.	У недостатньому обсязі відповідає завданню аналізу та порівнянню матеріалу.	Наданий текст демонструє недбале й поверхневе опрацювання матеріалу.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Узагальнення	Студент/ка чітко та правильно робить узагальнення.	Студент/ка загалом правильно робить узагальнення.	Студент/ка не достатньо правильно робить узагальнення.	Студент/ка має значні труднощі щодо узагальнення інформації.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Дотримання дедлайна	Робота подана відповідно до зазначеного дедлайна.		Робота подана із запізненням до 24 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням більше ніж 24 години від зазначеного часу.
<i>Бали</i>		1	0,5	0
Всього	5 балів			

Завдання 3 (6 год): проаналізуйте відео, подане в ЕНК, та зафіксуйте факти, що можуть свідчити про особливості сфер розвитку учня; розробіть план додаткового спостереження за учнем з формулюванням мети й завдань спостереження.

Форма подання: структурований текст.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Відповідність завданню та глибина змісту	Текст демонструє здатність глибоко аналізувати порівнювати, упорядковувати та представляти інформацію.	Текст демонструє здатність аналізувати та порівнювати інформацію.	У недостатньому обсязі відповідає завданню аналізу та порівнянню матеріалу.	Наданий текст демонструє недбале й поверхневе опрацювання матеріалу.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Узагальнення	Студент/ка чітко та правильно робить узагальнення.	Студент/ка загалом правильно робить узагальнення.	Студент/ка не достатньо правильно робить узагальнення.	Студент/ка має значні труднощі щодо узагальнення інформації.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Дотримання дедлайна	Робота подана відповідно до зазначеного дедлайна.		Робота подана із запізненням до 24 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням більше ніж 24 години від зазначеного часу.
<i>Бали</i>		1	0,5	0

			години від зазначеного часу.
<i>Бали</i>	1	0,5	0
Всього	5 балів		

Завдання 4 (8 год): проаналізуйте особливості запровадження наставництва в Україні та за кордоном; запропонуйте механізми використання та поширення наставницької діяльності у розрізі рекомендацій для команди супроводу з метою оцінювання освітніх потреб та розвитку дитини в закладах освіти.

Під час виконання завдання опрацюйте такі джерела:

1. Організація заходів педагогічної інтернатури в закладах освіти: методичні рекомендації для закладів освіти та центрів професійного розвитку педагогічних працівників. УІРО. 2022. 9 с. URL : <https://uied.org.ua/wp-content/uploads/2022/12/redagogical-internship-2022.pdf>

2. Establishing Mentoring in Europe Strategies for the promotion of women academics and researchers. URL : <https://www.eument-net.eu/wp-content/uploads/2018/06/Establishing-Mentoring-in-Europe.pdf>

3. European School Education Platform. Mentoring as a progressive guide for pupils, teachers and schools. URL : <https://school-education.ec.europa.eu/en/insights/practices/mentoring-pupils-teachers-and-schools>

Форма подання: структурований текст.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Відповідність завданню та глибина змісту	Текст демонструє здатність глибоко аналізувати, порівнювати, упорядковувати та представляти інформацію.	Текст демонструє здатність аналізувати та порівнювати інформацію.	У недостатньому обсязі відповідає завданню аналізу та порівнянню матеріалу.	Наданий текст демонструє недбале й поверхневе опрацювання матеріалу.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Узагальнення	Студент/ка чітко та правильно робить узагальнення.	Студент/ка загалом правильно робить узагальнення.	Студент/ка не достатньо правильно робить узагальнення.	Студент/ка має значні труднощі щодо узагальнення інформації.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Дотримання дедлайна	Робота подана відповідно до зазначеного дедлайна.		Робота подана із запізненням до 24 год. від зазначеного часу.	Робота подана із запізненням більше ніж 24 години від зазначеного часу.
<i>Бали</i>	1		0,5	0
Всього	5 балів			

6.2. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

Форма проведення – письмова: тестові питання закритої та відкритої форми в системі електронного навчання Київського університету імені Бориса Грінченка (в ЕНК «Оцінювання особливих освітніх потреб у дітей та консультативний супровід родин та фахівців»)

Типи питань

1. 10 закритих тестових питань теоретичного рівня – правильна відповідь на кожне питання оцінюється в 1 бал. Максимум 10 балів за правильну відповідь на кожне питання.
2. 5 закритих тестових питань аналітичного рівня – правильна відповідь на кожне питання оцінюється в 3 бали. Максимум 15 балів за правильну відповідь на кожне питання.
3. 3 відкриті тестові питання, що передбачають вирішення практичного завдання – правильна відповідь на кожне питання оцінюється в 5 балів. Максимум 15 балів за правильну відповідь на кожне питання.

Критерії оцінювання:

Питання першого типу.

У відповіді студента оцінюється правильність відповіді.

Питання другого типу.

У відповіді студента оцінюється вміння критично мислити та здійснювати аналіз проблеми.

Питання третього типу.

У відповіді студента оцінюється орієнтація на знання з курсу (2 бали), обґрунтованість відповіді з опорою на теоретичні знання курсу (2 бали) та творчий підхід до розв'язання завдання (1 бал).

6.3. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю.

Питання до змістового модулю 1

«Оцінювання особливих освітніх потреб та розвитку дитини в Інклюзивно-ресурсному центрі»

Теоретико-аналітичні питання

1. Охарактеризуйте завдання Інклюзивно-ресурсного центра.
2. Охарактеризуйте концептуальну модель використання МКФ як основу у процесі оцінювання розвитку дитини.
3. Розкрийте особливості та алгоритм проведення комплексного психолого-педагогічного оцінювання розвитку дитини та визначення особливих освітніх потреб в Інклюзивно-ресурсному центрі.
4. Охарактеризуйте особливості збору та систематизації результатів оцінювання.
5. Охарактеризуйте особливості використання результатів комплексного оцінювання.
6. Охарактеризуйте категорії освітніх труднощів дітей з обмеженнями життєдіяльності.

7. Розкрийте особливості визначення рівня підтримки дитини з особливими потребами в освітньому процесі.
8. Розкрийте особливості консультивання педагогів щодо результатів комплексного оцінювання.
9. Розкрийте особливості консультивання батьків щодо результатів комплексного оцінювання.
10. Охарактеризуйте типи оцінювання розвитку дитини: первинне і комплексне.
11. Розкрийте особливості первинного оцінювання потреб та розвитку дитини.
12. Розкрийте особливості комплексного оцінювання потреб та розвитку дитини.
13. Охарактеризуйте особливості проведення різних видів оцінювання в Інклюзивно-ресурсному центрі:
14. Розкрийте зміст методик оцінювання розвитку дитини в ІРЦ (Leiter-3, Wisc-4, Conners-3, РЕР-3 та ін.).
15. Охарактеризуйте особливості застосування діагностичного інструментарію для визначення особливих освітніх потреб.
16. Визначте деонтологічні норми під час оцінювання потреб та розвитку дитини з обмеженнями життєдіяльності.

Практичні питання

1. У яких випадках проводиться комплексне психолого-педагогічне оцінювання розвитку дитини?
2. За яких умов проводиться комплексне психолого-педагогічне оцінювання розвитку дитини в ІРЦ?
3. За яких умов проводиться повторне комплексне психолого-педагогічне оцінювання розвитку дитини?
4. З якою періодичністю проводиться комплексне психолого-педагогічне оцінювання розвитку дитини в ІРЦ?
5. Чи допустимо здійснювати комплексне психолого-педагогічне оцінювання розвитку дитини за декілька візитів дитини до ІРЦ? Обґрунтуйте свою відповідь.
6. Чи є висновок ІРЦ основою для розроблення індивідуальної програми розвитку дитини з особливими освітніми потребами в закладі освіти?
7. Чи є обов'язковим залучення батьків дитини фахівцями ІРЦ до обговорення результатів дослідження сфер розвитку дитини та складання висновку про комплексне психолого-педагогічне оцінювання розвитку?
8. Які дії здійснюють фахівці консультанти ІРЦ, формуючи висновок комплексного психолого-педагогічного оцінювання розвитку дитини?
9. До ІРЦ звернулись батьки із запитом провести оцінювання лише мовленнєвої сфери дитини. Батькам було надано відповідь, що оцінювання має проводитись лише комплексно за усіма сферами розвитку. Визначте доцільність відповіді фахівців ІРЦ.
10. До ІРЦ звернулася команда психолого-педагогічного супроводу

учня з ООП із запитом здійснити додаткове вивчення потенційних можливостей та потреб учня під час освітнього процесу. Які дії мають здійснити фахівці ІРЦ щодо отриманого запиту?

11. До ІРЦ звернулись батьки із запитом провести оцінювання лише мовленнєвої сфери дитини. Батькам було надано відповідь, що оцінювання має проводитись лише комплексно за усіма сферами розвитку. Визначте доцільність відповіді фахівців ІРЦ.

Питання до змістового модулю 2

«Оцінювання особливих освітніх потреб та розвитку дитини в закладах освіти»

Теоретико-аналітичні питання

1. Розкрийте суть оцінки та оцінювання як інструментів педагога.
2. Розкрийте суть понять “оцінювання для навчання” та “оцінювання навчання”.
3. Охарактеризуйте основні завдання та функції оцінювання навчання учнів з особливими освітніми потребами.
4. Розкрийте особливості оцінювання в умовах інклюзивного навчання.
5. Охарактеризуйте методи реалізації формувального оцінювання.
6. Охарактеризуйте особливості підсумкового оцінювання результатів навчання учнів з особливими освітніми потребами.
7. Визначте роль адаптацій та модифікацій під час оцінювання.
8. Охарактеризуйте портфоліо учня як інструмент оцінювання.
9. Розкрийте суть оцінювання особливих освітніх потреб дітей.
10. Розкрийте суть оцінювання для виявлення сильних сторін учнів та учениць.
11. Визначте роль батьків у процесі оцінювання.
12. Визначте алгоритм визначення освітніх труднощів, причин їх виникнення в учнів у закладах загальної середньої освіти.
13. Охарактеризуйте роль команди супроводу в оцінюванні.
14. Охарактеризуйте техніки для ефективного спостереження і оцінки процесу розвитку дітей.
15. Визначте взаємозв'язок спостереження й оцінювання освітніх потреб та розвитку дитини в закладах освіти.
16. Охарактеризуйте наставництво як інструмент для оцінювання освітніх потреб та розвитку дитини в закладах освіти.
17. Визначте особливості консультативного супроводу родин та фахівців у закладі освіти.

Практичні питання

1. У яких випадках проводиться формувальне оцінювання учнів з особливими освітніми потребами?
2. З якою метою здійснюється оцінювання результатів навчання учнів з особливими освітніми потребами?

3. З якою періодичністю проводиться оцінювання сильних сторін і труднощів у навчанні учнів з особливими освітніми потребами?

4. Чи допустимо вчителю разом з учнями визначати критерії оцінювання? Обґрунтуйте свою відповідь.

5. Чи є висновок ІРЦ основою для визначення критеріїв, технік, способів оцінювання навчання дитини з особливими освітніми потребами в закладі освіти? Обґрунтуйте свою відповідь.

6. Чи є обов'язковим залучення батьків дитини з особливими освітніми потребами до обговорення особливостей оцінювання під час засідання команди супроводу? Обґрунтуйте свою відповідь.

7. Які дії вчителя під час оцінювання допомагають формуванню суб'єктної позиції учня з особливими освітніми потребами?

8. Чи допустимо щоб формувальне, поточне та підсумкове оцінювання результатів навчання учнів на предмет їх відповідності вимогам навчальної програми, вибір форм, змісту та способу оцінювання здійснювалося педагогічними працівниками закладу освіти. Обґрунтуйте свою відповідь.

9. До команди супроводу звернулися батьки щодо вибору критеріїв оцінювання навчання учня з порушеннями слуху. Батькам було надано відповідь, що оцінювання результатів навчання учня з особливими освітніми потребами в закладах освіти здійснюється згідно із загальними критеріями оцінювання та з урахуванням індивідуального навчального плану (за наявності). Визначте доцільність відповіді фахівців.

10. Під час засідання команди супроводу вчителі застосовували оціночні судження, що виражали через емоційне сприйняття роботи учня з особливими освітніми потребами як от: «Молодець! Він старається! Він хороший учень». Визначте доцільність відповідей для оцінювання освітніх потреб та розвитку дитини в закладі освіти.

11. Для команди супроводу були надані матеріали спостереження асистента вчителя за особливостями поведінки учня з особливими освітніми потребами з наступними формулюваннями: «Мені здається, що він заважає під час уроку, бо в нього поганий настрій. Він не контролює свої емоції. Він викрикує і заважає вчителю й іншим учням». Визначте доцільність проведеного спостереження.

6.4. Шкала відповідності оцінок

Рейтингов а оцінка	Оцінка за 100-бальною шкалою	Значення оцінки
А	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
В	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) у межах

		обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) зі значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7.1. Навчально-методична картка дисципліни

«Оцінювання особливих освітніх потреб у дітей та консультативний супровід родин та фахівців»

Разом (заочна форма): 120 годин: 8 годин – лекції, 8 години – семінарські заняття, 104 годин – самостійна робота.

Змістовий модуль I. Оцінювання особливих освітніх потреб та розвитку дитини в Інклюзивно-ресурсному центрі: концептуальні підходи

Модулі	Модуль I	Модуль II
Назва модуля	Оцінювання розвитку дитини в Інклюзивно-ресурсному центрі: концептуальні підходи	Методики і технології оцінювання освітніх потреб та розвитку дитини в Інклюзивно-ресурсному центрі
К-ть балів за модуль	32 бали	32 бали
Теми лекцій (1 бал за відвідування)	Методичні аспекти оцінювання розвитку дитини та здійснення консультування фахівців та батьків (1 бал)	Методичний інструментарій оцінювання розвитку дитини: визначення компетенцій, потреб дитини та надання рекомендацій фахівцям та батькам (1 бал)
Теми семінарських занять (1 бал за відвідування)	Методичні аспекти оцінювання розвитку дитини та здійснення консультування фахівців та батьків (1 бал)	Методичний інструментарій оцінювання розвитку дитини: визначення компетенцій, потреб дитини та надання рекомендацій фахівцям та батькам (1 бал)
Робота на сем. занятті (10 балів)	10 (балів)	10 (балів)
Самостійна робота (5 балів за одне завдання)	20 (балів)	20 (балів)
Вид контролю:	Коефіцієнт: $k=64/100=0,64$	

**Змістовий модуль II. Оцінювання особливих освітніх потреб та розвитку дитини в Інклюзивно-ресурсному центрі:
концептуальні підходи**

Модулі	Модуль III.	Модуль IV.
Назва модуля	Оцінювання розвитку дитини у закладах освіти: концептуальні підходи	Методики і технології оцінювання освітніх потреб та розвитку дитини в закладах освіти
К-ть балів за модуль	32 бали	32 бали
Теми лекцій (1 бал за відвідування)	Психолого-педагогічні аспекти оцінювання учнів з особливими освітніми потребами у закладах освіти (1 бал)	Методичний інструментарій оцінювання освітніх потреб та розвитку дитини в закладах освіти (1 бал)
Теми семінарських занять (1 бал за відвідування)	Психолого-педагогічні аспекти оцінювання учнів з особливими освітніми потребами у закладах освіти (1 бал)	Методичний інструментарій оцінювання освітніх потреб та розвитку дитини в закладах освіти (1 бал)
Робота на сем. занятті (10 балів)	10 (балів)	10 (балів)
Самостійна робота (5 балів за одне завдання)	20 (балів)	20 (балів)
Вид контролю:	Коефіцієнт: $k=64/100=0,64$	

7. Рекомендовані джерела

Основна

1. Калініченко І. Діяльність інклюзивно-ресурсних центрів щодо підтримки дітей з освітніми труднощами. *Перспективи та інновації науки*. 2022. № 2 (7). URL : <http://perspectives.pp.ua/index.php/pis/article/view/1104>
2. Методичні рекомендації для Інклюзивно-ресурсних центрів щодо визначення категорій (типології) освітніх труднощів у осіб з ООП та рівнів підтримки в освітньому процесі / Укл. Прохоренко Л.І., Ярмола Н.А., Набоченко О.О. та ін. Інститут спеціальної педагогіки та психології імені Миколи Ярмаченка, 2021. 200 с. URL : https://ispukr.org.ua/?page_id=8429
3. Методичні рекомендації для закладів загальної середньої освіти щодо визначення освітніх труднощів I рівня підтримки в освітньому процесі закладів загальної середньої освіти / Укл. Прохоренко Л.І., Ярмола Н.А., Набоченко О.О. та ін. Інститут спеціальної педагогіки та психології імені Миколи Ярмаченка, 2021. 24 с. URL : https://ispukr.org.ua/?page_id=8422
4. Міжнародна класифікація функціонування, обмеження життєдіяльності і здоров'я. URL : https://uapt.org.ua/wp-content/uploads/docs/5210-preklad_mkf_dorosla_v_docx.pdf
5. Організаційно-методичні засади діяльності інклюзивно-ресурсних центрів: навчально методичний посібник / За заг. ред. М.А. Порошенко та ін. Київ, 2018. 252 с. URL : https://mon.gov.ua/storage/app/media/inkluzyvne-navchannya/posibniki/Inclusive_study_Sep17.pdf
6. Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти / Постанова КМУ від 15.09.2021 №957. URL : <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennya-poryadku-organi-a957>

Додаткова:

1. Асистент учителя в інклюзивному класі: навчально-методичний посібник / Н.М. Дятленко, Н.З. Софій., О.В. Мартинчук, Ю.М. Найда, під заг. ред. М.Ф. Войцехівського. К.: ТОВ Видавничий дім «Плеяди», 2015. 172 с. URL : <https://rcpio.ippo.kubg.edu.ua/?p=735>
2. Бондаренко Д.Р. Деякі освітні інновації, що забезпечують ефективну взаємодію учнів в інклюзивному класі. In *The 11 th International scientific and practical conference “Modern science: innovations and prospects”*(July 24-26, 2022) SSPG Publish, Stockholm, Sweden. 2022. P. 113-116. URL : <https://sci-conf.com.ua/wp-content/uploads/2022/07/MODERN-SCIENCE-INNOVATIONS-AND-PROSPECTS-24-26.07.22.pdf>

3. Буняк Н. Психологічна експертиза інклюзивного освітнього середовища: теоретичний аналіз. *Психологія і особистість*. 2022. № 1. С. 9-20. URL : <http://psychpersonality.pnpu.edu.ua/article/view/251920>
4. Визначення та класифікація інвалідності / Супровідний технічний буклет. Дитячий фонд Організації Об'єднаних Націй (ЮНІСЕФ), 2014 р. URL : https://www.unicef.org/ukraine/media/1461/file/ICF_webinar_booklet.pdf
5. Вілмут Дж. Оцінювання для навчання: навч. посіб. / Дж. Вілмут; за ред. І.Є. Булах, М.Р. Мруги. К. : Май-стер-клас, 2007. 170 с. Оксано Филімонівно, якщо є посилання, до дайте його або напишіть де шукати це джерело – в якій бібліотеці? Чи Ви дасте це джерело в ЕНК?
6. Вілмут Дж. Використання портфоліо для навчання та оцінювання: навч. посібн. / за ред. І.Є. Булах, М.Р. Мруги. К. : Майстер-клас, 2007. 48 с. Оксано Филімонівно, якщо є посилання, до дайте його або напишіть де шукати це джерело – в якій бібліотеці? Чи Ви дасте це джерело в ЕНК?
7. Грєба І.З., Вайнтраух Е.Й. Організація проєктного навчання учнів в інклюзивному освітньому середовищі. *Наукові записки. Серія: Педагогічні науки*. 2022. №200. С. 192-196. URL : <https://pednauk.cuspu.edu.ua/index.php/pednauk/article/view/1111>
8. Деякі питання комплексної оцінки розвитку дітей з ООП / Наказ МОН № 977 від 6.09.2018 р. URL : <https://mon.gov.ua/ua/npa/deyaki-pitannya-kompleksnoyi-ocinki-rozvitku-ditej-z-osoblivimi-osvitnimi-potrebami>
9. Інклюзивна освіта від А до Я: поради для педагогів і батьків / Укл.: Н.В. Засєркова, А.О. Трейтєк. К., 2016. 68 с. URL : https://ippo.kubg.edu.ua/wp-content/uploads/2016/08/n_zaerkova_a_trejtjak_inkl_osvita_vid_a_do_ya.pdf
10. Індивідуальне оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами в інклюзивному класі : навч. курс / Т.В. Сак. К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2011. 168 с. URL : <http://ispukr.org.ua/articles/11/11307001.pdf>
11. Інклюзивне навчання в закладах загальної середньої освіти. Керівництво для тренерів. К., 2018. 174 с. URL : http://posibnyk.nus.org.ua/wp-content/uploads/HANDOUT-for-trainers_TO_T-Sept-2018_corrected-final1-new.pdf
12. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів 5-10 класів з порушеннями інтелектуального розвитку: навчально-методичний посібник/ авт.: О.В. Чеботарьова, Г.О. Блєч, І.В. Гладченко, С.В. Трикоз, І.В. Бобренко, Н.А. Ярмола та ін.: за ред.: О.В. Чеботарьової. К.: ІСП НАПН України, 2019. 120 с.
13. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів початкових класів з порушеннями інтелектуального розвитку: навчально-методичний посібник / авт.: Чеботарьова О.В., Трикоз С.В., Блєч Г.О., Гладченко І.В., Бобренко І.В., Королько Н.І., Дмитрієва І.В., Остапенко Л.І., Тарновська Л.І., Гломозда І.В., Чухліб О.А., Стрілець Л.В.–К.: ІСПП імені Миколи Ярмаченка НАПН України, 2020. 90 с.

14. Литовченко С. Поради щодо заповнення висновку ІРЦ. Потреби в адаптації, модифікації програм навчальних предметів. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/732853/1/Поради%20щодо%20заповнення%20висновку%20ІРЦ.%20Потреби%20в%20адаптації,%20модифікації%20програм%20навчальних%20предметів.pdf>
15. Мартинчук О.В., Скрипник Т. В. Потреба у концептуалізації понять інклюзивної освіти в Україні як виклик сьогодення. *Актуальні питання корекційної освіти (педагогічні науки)*: збірник наукових праць. 2020. 16 (Том 1). С. 186-197. URL: <https://aqce.com.ua/vipusk-n16-tom12020/martinchuk-ov-skripnik-tv-potreb-a-u-konceptualizacii-ponjat-inkluzivnoi-osviti-v-ukraini-jak-viklik-sogodenija.html>
16. Методичні рекомендації щодо організації навчання осіб з особливими освітніми потребами / Лист МОН від 30 серпня 2021 р. URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/metodichni-rekomendaciyi-shodo-organizaciyi-navchannya-osib-z-osoblivimi-osvitnimi-potrebami-list-mon>
17. Навчання дітей із порушеннями слуху : навчально-методичний посібник / С. В. Кульбіда та ін. Харків : Вид-во «Ранок», 2019. 216 с. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/31330/1/O_Fedorenko_NDPS_KSIO.pdf
18. Олефір Н.В. Особливості формування інклюзивного освітнього середовища в закладах дошкільної освіти. *Editorial board*. 2022. 602. С. 602-605. URL: <https://ap.uu.edu.ua/article/80>
19. Позняк О.С. Процес створення інклюзивного освітнього середовища для забезпечення всестороннього розвитку дитини з ООП. *Збірник наукових праць «Педагогічні науки»*. 2022. № 98. С. 60-68. URL: <https://ps.journal.kspu.edu/index.php/ps/article/view/4507>
20. Портфоліо учнів як засіб оцінювання індивідуальних досягнень. URL: https://pidru4niki.com/90070/pedagogika/portfolio_uchniv_zasib_otsinyuvannya_individualnih_dosyagnen
21. Про затвердження Положення про інклюзивно-ресурсний центр / Постанова КМУ від 12 липня 2017 р. № 545 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/545-2017-п#Text>
22. Савостікова К. Інклюзивна освіта в реаліях українського суспільства. *"Вересень"*. 2022. № 1(92). URL: <https://september.moippo.mk.ua/index.php/sept/article/view/191>
23. Скрипник Т.В., Мартинчук О.В. Алгоритм психолого-педагогічного супроводу учнів молодшого шкільного віку з особливими освітніми потребами. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського..* 2021. 32 (71) (№2). С. 163-168. URL: https://psych.vernadskyjournals.in.ua/journal/2_2021/31.pdf
24. Скрипник Т., Мартинчук О., Софій Н., Бабич Н. Координація команди супроводу дітей з особливими освітніми потребами в аспекті управлінської діяльності. *Освіта осіб з особливими потребами: шляхи розбудови*. 2023. 1(22). С. 103-119. URL: <https://doi.org/10.33189/epsn.v1i22.223>

25. Теорія і практика інклюзивної освіти: навчально-методичний посібник / Упорядник Бондар К. М. Проект «Підтримка інклюзивної освіти у м. Кривий Ріг», 2019. 170 с. URL : <http://elibrary.kdpu.edu.ua/handle/123456789/3544>
26. Федоренко О. Інклюзивне навчання: оцінювання учнів з особливими освітніми потребами. *Особлива дитина: навчання і виховання*. 2018. № 2 (86). С. 76–86. URL : http://ojs.csnukr.in.ua/index.php/Exceptional_child/issue/view/
27. Федоренко О.Ф. Сучасні методичні підходи до розуміння інвалідності та особливих потреб. *Педагогічні науки: реалії та перспективи*. 2019. 72 (2). С. 223–226. URL : http://chasopys.ps.npu.kiev.ua/archive/72-2019/part_2/50.pdf
28. Федоренко О.Ф. Формувальне оцінювання: змінюємо підходи для повсякчас позитивної оцінки. *Заступник директора школи*. 2019. № 1. С. 3–18. URL : <https://ezavuch.mcfrr.ua/698734>
29. Black P., D. Wiliam. Inside the Black Box: Raising Standards through Classroom Assessment. *Phi Delta Kappan* 80.2. 1998. P. 139–148. URL : https://www.researchgate.net/publication/44836144_Inside_the_Black_Box_Raising_Standards_Through_Classroom_Assessment
30. Bronagh B. How inclusive is the right to inclusive education? An assessment of the UN convention on the rights of persons with disabilities' concluding observations. *International Journal of Inclusive Education*. 2022. № 26:3. P. 301-318. URL : <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/13603116.2019.1651411>
31. Correia A., Teixeira V., Forlin C. Home-School Collaboration in Assessment, Placement, and Individual Education Plan Development for Children with Special Education Needs in Macao: The Views of Parents. *School Community Journal*. 2021. Vol. 31. Iss. 1. P. 205-231. URL : <https://www.adi.org/journal/2021ss/CorreiaEtAlSS21.pdf>
32. Lorna M. Earl. Assessment as learning: using classroom. Assessment to maximize student learning (Second Edition). 2012. 160 с. URL : https://books.google.com.ua/books/about/Assessment_as_Learning.html?id=MIPGImQEh4MC&redir_esc=y
33. Pierangelo R., Giuliani G.A. Assessment in special education: A practical approach. *Methods of Assessment and Testing Considerations* (Ch. 3). 2009. URL : <https://readacademy.moe.edu.sg/cgi-bin/spyodus.exe/ENQ/WPAC/BIBENQ?SETLVL=&BRN=172075>
34. Waddington L., Priestley M. A human rights approach to disability assessment. *Journal of International and Comparative Social Policy*. 2021. № 37:1. P. 1-15. URL : https://www.researchgate.net/publication/343932858_A_human_rights_approach_to_disability_assessment

8. Додаткові ресурси

Художні фільми:

Та, що створила чудо (США, реж. Артур Пенн, 1962)
Людина дощу (США, реж. Баррі Левінсон, 1988)
Моя ліва нога (Велика Британія, Ірландія, реж. Джим Шеридан, 1989)
Форест Гамп (США, реж. Роберт Земекіс, 1994)
Нелл (США, реж. Марк Хендлі, 1994)
Колір раю (Іран, реж. Маджид Маджиді, 1999)
Я – Сем (США, 2001)
Всередині я танцюю (Франція, Велика Британія, Ірландія, реж. Демієн О'Доннелл, 2004)
Зірочки на землі (Індія, реж., 2007)
Бен Ікс (Бельгія, Нідерланди, реж. Нік Бальтазар, 2007)
Я теж (Іспанія, реж., 2009))
Король говорить! (Велика Британія, США, Австралія, реж. Том Хулер, 2010)
Темпл Грандін (США, реж. Мік Джексон, 2010)
Плем'я (Україна, реж. М. Слабошпицький, 2014)
Гарний лікар, серіал (США, реж. Май Лісто, Стівен Лісто, Стівен ДеПол, Девід Стрейтон, 2017-2023)
Особливі (Франція, Бельгія, реж. Олів'є Накаш, Ерік Толедано, 2019)
Адам (США, реж. Шоун Леві, 2022)

Художні книги:

С. Шор «За стіною».
Є. Пірог «Тридцять перший меридіан».
Д. Уільямс «Ніхто ніде».
І. Юханссон «Особливе дитинство».

9. Ресурси для неформальної освіти

Inclusive Leadership: The Power of Workplace Diversity (Coursera)
<https://www.coursera.org/learn/inclusiveleadership>

Basics of Inclusive Design for Online Education (Coursera)
<https://www.coursera.org/learn/inclusive-design>

An Introduction to Accessibility and Inclusive Design (Coursera)
<https://www.coursera.org/learn/accessibility>

Disability Inclusion in Education: Building Systems of Support (Coursera)
<https://www.coursera.org/lecture/disability-inclusion-education/inclusive-education-and-special-education-HLs8e?redirectTo=%2Flearn%2Fdisability-inclusion-education%3Faction%3Denroll>

Критичне мислення для освітян (Prometheus)
https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:CZ+CTFT101+2017_T3/about

Впровадження інновацій в школах (Prometheus)
https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:MIT+LIIS101+2018_T3/about

Актуальні підходи до ППР за новим порядком. Верещак Людмила. Онлайн вебінар на платформі «Всеосвіта» (2022 р.)
<https://www.youtube.com/watch?v=4TZpS08eucg>

Школа для всіх: онлайн-курс про організацію інклюзивного освітнього середовища. (Ed-era). <https://study.ed-era.com/uk/courses/course/409>

Вступ до раннього втручання (Ed-era)
https://courses.ed-era.com/courses/course-v1:EarlyIntervention+EI_101+2020/about

Оцінювання без знецінювання: онлайн-курс про сучасні практики оцінювання (Ed-era) <https://study.ed-era.com/uk/courses/course/410>

ДОДАТКИ

ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I ОЦІНЮВАННЯ ОСОБЛИВИХ ОСВІТНІХ ПОТРЕБ ТА РОЗВИТКУ ДИТИНИ В ІНКЛЮЗИВНО-РЕСУРСНОМУ ЦЕНТРІ

Модуль I.

Оцінювання розвитку дитини в Інклюзивно-ресурсному центрі: концептуальні підходи

Семінарське заняття 1.

Тема. Методичні аспекти оцінювання розвитку дитини та здійснення консультування фахівців та батьків

I. Питання для дискусії

1. Інклюзивно-ресурсний центр як установа для проведення комплексного психолого-педагогічного оцінювання розвитку дітей та забезпечення їх системного кваліфікованого супроводу.
2. Концептуальна модель використання МКФ у процесі оцінювання розвитку дитини.
3. Особливості та алгоритм проведення комплексного психолого-педагогічного оцінювання розвитку дитини та визначення особливих освітніх потреб в Інклюзивно-ресурсному центрі.
4. Збір та систематизація результатів оцінювання.
5. Використання результатів оцінювання. Категорії освітніх труднощів. Рівні підтримки в освітньому процесі.
6. Консультативний супровід фахівців та батьків щодо результатів комплексного оцінювання.

Література:

Основна [1, 2, 4, 5]

Додаткова [4, 8, 11, 14, 15, 20, 22, 28]

II. Індивідуальне завдання на узагальнення знань, яке виконується до семінарського заняття.

Проаналізуйте представлений висновок комплексного психолого-педагогічного оцінювання розвитку дитини та надайте коментарі до кожної позиції висновку щодо удосконалення його формулювання.

ВИСНОВОК				
про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку особи				
Вік дитини: 6 років				
Напрями оцінки	Компетенція (знання, здібності, уміння, навички)	Потреби	Рекомендації	Коментарі студента

Оцінка фізичного стану	Антропометричні дані відповідають віковим нормативам. Ведуча права рука. Білатеральна координація рук, загальна та дрібна моторика потребує розвитку. Спостерігається наявність порушення орієнтування в просторі.	Розвиток орієнтування в просторі, дрібної моторики. Формування вміння контролю й самоконтролю, дисципліни. Виробити координацію, точність у русі.	Профілактичний огляд лікаря-ортопеда 1 раз в рік. Вправи з балансиром. Фізична активність.	
Оцінка мовленнєвого стану	Зовнішня будова артикуляційного апарату відповідає нормі. Артикуляційна моторика недостатньо розвинена, спостерігаються обмеженість рухів язика та знижена рухливість м'язової мускулатури, слабкий мовленнєвий видих. Спостерігається нечітка вимова свистячих, порушена вимова шиплячих та сонорних звуків. Спостерігається дефект одзвінчення. В активному словнику переважають іменники та дієслова. Складова структура складних слів та фонематичні процеси не сформовані. Присутня проста поширена аграматична фраза. При побудові фрази додає не мовленнєві звуки, що робить мовлення малозрозумілим. Характерними є помилки при словозміні, узгодженні прикметників, числівників з іменниками в роді, відмінку, числі, помилки при використанні простих і складних прикметників.	Корекція фонетико-фонематичної сторони мовлення. Вправи на розвиток мовленнєвого дихання та артикуляційної моторики. Розвиток слухової уваги, сприймання, розвиток кінестетичних відчуттів. Розвиток навичок правильної побудови простих поширених речень, речень з однорідними членами, складносурядних та складнопідрядних речень із використанням сполучників. Розвиток зв'язного мовлення.	Корекційно-розвиткові заняття з логопедом. Логопедичний масаж за погодженням за лікарем-неврологом.	

<p>Оцінка когнітивної сфери</p>	<p>Хлопець має знання про себе самого, свою сім'ю, навколишній природний, предметний та соціальний світ.</p> <p>Сприймання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - просторова орієнтація та просторові уявлення сформовані частково; - відтворює цілісний образ предмета на основі на зорового співвіднесення; - вміє орієнтуватися на зразок. <p>Пам'ять:</p> <ul style="list-style-type: none"> - невеликий об'єм короткострокової зорової та слухової пам'яті; - знижений обсяг запам'ятовування <p>Мислення:</p> <ul style="list-style-type: none"> - має труднощі зі встановленням причинно-наслідкових зв'язків; - не розуміє прихованого змісту сюжетних малюнків. - виділяє 4-й зайвий предмет з групи; - рівень розвитку словесно-логічного мислення низький. Увага: - нестійка, важко керувати своєю увагою; - знижена концентрація; - труднощі в переключенні з одного виду діяльності на інший. <p>Уява бідна.</p>	<p>Створити умови для почуття безпеки, довіри, соціалізації. Ввести систему заохочень дитини під час навчання.</p> <p>Візуалізувати правила поведінки та навчання для полегшення розуміння і виконання завдань. Обов'язково враховувати особливості сенсорного сприйняття дитини. Оволодіти новими знаннями та вміннями та вчити застосовувати їх у повсякденному житті.</p> <p>Розвивати дрібну моторику рук, функції стійкості, переключення, розподілу та концентрації уваги, послідовність та гнучкість мислення.</p>	<p>Розвиток вищих психічних функцій дитини (усіх видів (зорового, слухового, тактильного) сприймання, уваги (мимовільної, довільної) та переключення уваги, мислення, пам'яті, уяви.</p>	
<p>Оцінка емоційної сфери</p>	<p>Хлопчик спокійний, сором'язливий, невпевнений. Вступає в контакт поступово. Інструкцію розуміє частково. Практичні дії нерішучі. Темп роботи нерівномірний, інтерес до виконання завдань епізодичний. Потребує підтримки та заохочення з боку дорослого.</p>	<p>Навчити підпорядковуватись певним правилам, спілкуватися з дорослими та однолітками. Розвивати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - вольові якості; - комунікативні навички; - уміння орієнтуватися у поведінці та висловлюваннях інших. Формувати: - позитивну 	<p>Рекомендовані заняття з психологом.</p>	<p>-</p>

		самооцінку; - усвідомлення власної гідності.		
--	--	--	--	--

III. Групове завдання на узагальнення знань, яке виконується на семінарському занятті.

Об'єднавшись у пари, обговоріть результати індивідуального завдання «Аналіз висновку комплексного психолого-педагогічного оцінювання розвитку дитини»: Що вдалось? Що можна змінити або додати? Результати аналізованого висновку представте у загальній групі.

Форма подання: структуровані усні відповіді.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Експертність	Студент/ка демонструє ґрунтовне розуміння змісту теми.	Студент/ка демонструє достатньо повне розуміння теми.	Студент/ка демонструє не достатнє розуміння змісту теми.	Студент/ка не розуміє зміст теми.
<i>Бали</i>	2,5	2	1	0
Узагальнення знань	Студент/ка правильно та лаконічно робить узагальнення та презентує розуміння теми.	Студент/ка на достатньому рівні робить узагальнення та презентує розуміння теми.	Студент/ка не достатньо узагальнює та презентує розуміння теми.	Завдання не виконано.
<i>Бали</i>	2,5	2	1	0
Робота на практичному занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент/ка підготовлений/на до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	Студент/ка підготовлений/на до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті.	Студент/ка загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент/ка не підготовлений/на до заняття.
<i>Бали</i>	5 балів	4-3 бали	2-1 бали	0 балів
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує				1бал
За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				
Всього				11 балів

Модуль 2.

Методики і технології оцінювання освітніх потреб та розвитку дитини в Інклюзивно-ресурсному центрі

Семінарське заняття 2.

**Тема. Методичний інструментарій оцінювання розвитку дитини:
визначення компетенцій, потреб дитини та надання рекомендацій
фахівцям та батькам**

I. Питання для дискусії

1. Типи оцінювання розвитку дитини: первинне і комплексне.
2. Види оцінювання в Інклюзивно-ресурсному центрі: психологічне, педагогічне, логопедичне, соціальне, оцінювання фізичного розвитку.
3. Критерії оцінювання розвитку дитини.
4. Методики та технології оцінювання розвитку дитини (Leiter-3, Wisc-4, Conners-3, PEP-3 та ін.).
5. Особливості застосування діагностичного інструментарію для визначення особливих освітніх потреб.
6. Деонтологічні норми під час оцінювання.

Література:

Основна [1, 2, 5]

Додаткова [8, 9, 14, 20, 22]

II. Індивідуальне завдання на узагальнення знань, яке виконується до семінарського заняття.

Розробіть «паспорт» на методики Leiter-3, Wisc-4, Conners-3, PEP-3, де коротко опишіть їх сутність, а також їхні можливості й обмеження, що, власне, й зумовлює доречність користування ними задля визначення особливих освітніх потреб.

III. Групове завдання на узагальнення знань, яке виконується на семінарському занятті.

Об'єднавшись у пари, обговоріть результати індивідуального завдання «Паспорт методик Leiter-3, Wisc-4, Conners-3, PEP-3»: особливості застосування, алгоритм проведення, опис результатів. Результати аналізу представте у загальній групі.

Форма подання: структуровані усні відповіді та доповідь.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Експертність	Студент/ка демонструє ґрунтовне розуміння змісту теми.	Студент/ка демонструє достатньо повне розуміння змісту теми.	Студент/ка демонструє не достатнє розуміння змісту теми.	Студент/ка не розуміє зміст теми.
<i>Бали</i>	2,5	2	1	0
Узагальнення знань	Студент/ка правильно та лаконічно робить узагальнення та	Студент/ка на достатньому рівні робить узагальнення та презентує розуміння теми.	Студент/ка не достатньо узагальнює та презентує розуміння теми.	Завдання не виконано.

	презентує розуміння теми.			
<i>Бали</i>	2,5	2	1	0
Робота на практичному занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент/ка підготовлений/на до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	Студент/ка підготовлений/на до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті.	Студент/ка загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент/ка не підготовлений/на до заняття.
<i>Бали</i>	<i>5 балів</i>	<i>4-3 бали</i>	<i>2-1 бали</i>	<i>0 балів</i>
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує				1бал
За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				
Всього				11 балів

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II ОЦІНЮВАННЯ ОСОБЛИВИХ ОСВІТНІХ ПОТРЕБ ТА РОЗВИТКУ ДИТИНИ В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ

Модуль 3.

Оцінювання розвитку дитини у закладах освіти: концептуальні підходи

Семінарське заняття 3.

Тема 3. Психолого-педагогічні аспекти оцінювання учнів з особливими освітніми потребами у закладах освіти

I. Питання для дискусії

1. Дайте визначення поняттям «оцінка» та «оцінювання» як інструментам педагога.
2. Охарактеризуйте основні завдання та функції оцінювання навчання учнів з особливими освітніми потребами.
3. Визначте особливості оцінювання в умовах інклюзивного навчання.

Література:

Основна [3; 6]

Додаткова [1, 3, 10, 11, 12; 13; 16-21; 24-25; 27-35]

II. Індивідуальне завдання на узагальнення знань, яке виконується до семінарського заняття.

Підберіть та запишіть 1-2 приклади, що демонструють роль адаптацій та модифікацій під час оцінювання учнів з особливими освітніми потребами у закладах освіти.

III. Групове індивідуальне завдання на узагальнення знань, яке виконується на семінарському занятті.

У групах спрогнозуйте сценарії оцінювання учнів з особливими освітніми потребами у закладах освіти, що можуть свідчити про потреби вчителів у консультуванні.

Поділіться напрацюваннями та надайте рекомендації щодо консультування вчителів.

Форма подання: структуровані усні відповіді.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Експертність	Студент/ка демонструє ґрунтовне розуміння змісту теми.	Студент/ка демонструє достатньо повне розуміння теми.	Студент/ка демонструє не достатнє розуміння змісту теми.	Студент/ка не розуміє зміст теми.
<i>Бали</i>	2,5	2	1	0
Узагальнення знань	Студент/ка правильно та лаконічно робить узагальнення та презентує розуміння теми.	Студент/ка на достатньому рівні робить узагальнення та презентує розуміння теми.	Студент/ка не достатньо узагальнює та презентує розуміння теми.	Завдання не виконано.
<i>Бали</i>	2,5	2	1	0
Робота на практичному занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент/ка підготовлений/на до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	Студент/ка підготовлений/на до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті.	Студент/ка загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент/ка не підготовлений/на до заняття.
<i>Бали</i>	5 балів	4-3 бали	2-1 бали	0 балів
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				1бал
Всього				11 балів

Модуль 4.

Методики і технології оцінювання освітніх потреб та розвитку дитини в закладах освіти

Семінарське заняття 4.

Тема 4. Методичний інструментарій оцінювання освітніх потреб та розвитку дитини в закладах освіти

1. Питання для дискусії

1. Охарактеризуйте роль команди супроводу в оцінюванні освітніх потреб та розвитку дитини в закладі освіти.

2. Наведіть приклади особливих освітніх потреб та назвіть причини їх виникнення.
3. Визначте чи є змінними або незмінними особливі освітні потреби в учнів під час навчання в закладах освіти та що на це впливає?
4. Чи можна запобігти виникненню особливих освітніх потреб? Якщо так, то в який спосіб. Думку обґрунтуйте.

Література:

Основна [3; 6]

Додаткова [1, 3, 10, 11, 12; 13; 16-21; 24-25; 27-35]

II. Індивідуальне завдання на узагальнення знань, яке виконується до семінарського заняття

Опрацюйте матеріал про використання методів спостереження, інструментів і технік для збору доказів за посиланням: <https://wtcs.pressbooks.pub/infanttoddlerdev/chapter/chapter-9-using-observation-methodstools-and-techniques-to-gather-evidence/>

Випишіть методи спостереження, інструменти і техніки, які ви можете самостійно використовувати для збору доказів про особливі освітні потреби дітей дошкільного віку.

III. Групове завдання на узагальнення знань, яке виконується на семінарському занятті.

Опрацюйте та проаналізуйте приклади карт спостереження за діяльністю вчителя та класом:

1. <https://safetyculture.com/checklists/observation/>
2. <https://www.scribd.com/doc/7104739/Classroom-Observation-Form>

Оберіть у групі приклад карти, який би Ви використали під час спостереження у класі з інклюзивним навчанням. Подумайте, якими позиціями варто доповнити / спростити карту та за яких умов? Презентуйте напрацювання іншим групам.

Форма подання: структуровані усні відповіді.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Експертність	Студент/ка демонструє ґрунтовне розуміння змісту теми.	Студент/ка демонструє достатньо повне розуміння теми.	Студент/ка демонструє не достатнє розуміння змісту теми.	Студент/ка не розуміє зміст теми.
<i>Бали</i>	2,5	2	1	0
Узагальнення знань	Студент/ка правильно та лаконічно робить узагальнення та презентує розуміння теми.	Студент/ка на достатньому рівні робить узагальнення та презентує розуміння теми.	Студент/ка не достатньо узагальнює та презентує розуміння теми.	Завдання не виконано.

<i>Бали</i>	2,5	2	1	0
<i>Робота на практичному занятті (онлайн/офлайн)</i>				
Активність та участь	Студент/ка підготовлений/на до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	Студент/ка підготовлений/на до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті.	Студент/ка загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент/ка не підготовлений/на до заняття.
<i>Бали</i>	<i>5 балів</i>	<i>4-3 бали</i>	<i>2-1 бали</i>	<i>0 балів</i>
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				1бал
Всього				11 балів